

elforgácsolva semmi esetben sem tudja sem egyik, sem másik ekklesiának építési szükségzeit fedezni, s így a segély csak évek múlva fogja a czélt megközelíteni. Reméljük, hogy az Egyh. Főtanács tekintetbe veszi ez indítvány fontosságát.

A kör kicsiny, de élet van benne. Ez elszigetelt helyen különböző nemzetiségek között is élünk és fentartani igyekszünk azt a vallást, melyet oly sokan tévesen ismernek és magyaráznak.

—O —R.

II.

A KÜKÜLLŐI EGYHÁZKÖRBE.

A „küküllői egyházkör“ évi rendes közgyűlését f. év jul. 27 én tartotta Haranglábbon körüli esperes Rédiger Árpád ur elnöklete alatt a körüli papok és énekvezérek teljes számu jelenlétében.

A közgyűlést megelőzőleg isteni tisztelet tartatott, mely alkalommal Fekete József szőkefalvi lelkész tartott beszédet Jób XXXIV. 4. nyomán. Templomozás után a papi lakban kezdetét vette a közgyűlés, melynek első pontját elnöklő esperesünk nagy gonddal összeállított csinos évi jelentése képezte. E jelentés hű képét adja egyházkörünk egy évi eseményeinek. Így a jól végzett munka öntudatával és az önérzet büszkeségével említi fel legelőször is a múlt év szeptemberében Dicső-Szentmártonban tartott zsinati főtanácsot, — melynek sikeréért az elismerés koszoruja felügyelő gondnokainkat mlts P. Horváth Gábor és D. Pataki László urakat első helyen illeti. —

A lefolyt év alatt körünk aránylag sok új belső emberrel szaporodott. Hadházi József volt derzsi pap csere útján Deésfalvára tétetett át. A szőkefalvi ekklesiába lelkészszé Fekete József, a szent-benedekibe Gvidó Béla, nemkülönben szent-benedeki énekvezérré András Gyula lettek kinevezve. A népesedés az 1886-ik évhez viszonyítva 44 lélek szaporodást mutat. Majd az iskolai és vagyoni viszonyokról tár fel a jelentés tájékoztató kimutatást stb. A jelentés egész terjedelmében jegyzőkönyvre vétetett.

A leiratok közül a 266—1887. E. K. T. sz. — mely a „Dávid F. emléke“ cz. mű terjesztésére irányul — pártolólág vétetett tudomásul. Az E. K. T. 57—1888. t. ü. sz. alatt vélemény adás végett leküldötte a vall. és közokt. miniszter ő méltóságának 5926. sz. leiratát, mely ama rossz szokás megszüntetésére figyelmeztet, hogy az iskolás gyermekeknek a járványos betegségek és tanulásbeli hátramaradások iránt való tekintetből ne engedessék meg, hogy a halottakat énekkel kísérik. — Körünkben e szokás sehol sincs ugyan gyakorlatban, azonban közgyűlés, a hol gyakorlatban van, csakis a külső tisztathóság által véleményezi megszüntethetőnek.

A 218—1888. sz. püspöki leiratra s különben is a czél üdvös volta iránti tekintetből körünk a „Prot. irod. társulatnak“ alapító

tagja lett. A 136—1888. E. K. T. k. i. sz. alatt leküldött törvényjavaslat hosszas és tüzetes tárgyalás után általánosságban elfogadtatott. A részletes tárgyalásnál csakis a 20. 88. 92. b. és 109. §§-ra tétettek lényegesebb észrevételek.

Ezek után Kis Sándor tanügyi előadó tette meg részletes jelentését az 1887 - 88. isk. év zárvizsgáiról, mely egész terjedelmében felküldetett az E. K. Tanácshoz. Végül elnök felhívására egy üresedésbe jött birói és pótbirói alpapi székre Kis László és Gvidó Béla választattak meg szavazattöbbséggel.

Im egy rövid és hiányos vázlat! Azonban e vázlat rövidségét és hiányát pótolja az olvasó előtt az itt nyilvánult és buzgósággal párosult testvériség érzetének az a megható jele, a melylyel közgyűlési termekben ritkán találkozunk . . . És ez így is van helyén mi közöttünk!

GVIDÓ BÉLA.

IRODALMI ÉRTESÍTŐ.

Evangelikus dogmatika. Irta dr. Masznyik Endre theol. akad. ny. 3. tanár. Pozsony. Előbbi füzetünkben már jeleztük e mű megjelenését, most kissé bővebben ismertetjük. Szerző neve ismeretes olvasóink előtt, kinek „Luther Élete” című művéről 2. füzetünkben megemlékeztünk. Theologiai téren csakugyan nagyon hátra vagyunk maradva, miért méltányolni is tudjuk szerző panasztát s így annál nagyobb örömmel fogadunk minden ily irányú művet. E dogmatikában az ág. hitv. ev. egyház symbolicus és az ó-lutheri theologusok dogmatikus tana van előadva, melynek rendszeres feldolgozásával szerző szolgálatot tett egyházának. Igaz, hogy szerző nem szól, hanem csak szólaltat, nem alkot, nem szerez, hanem csak alakít és szerkeszt s így műve ó-irányú marad, melyben az újabb idők theologiai fejlődésének nem jut tér, azonban az újabb fejlődés sincs nyom nélkül a fejezetek elé helyezett repertoriumokban. Szerző nagy szorgalommal gyűjtötte össze mindazon művek jegyzékét, melyek hazánkban napjainkig megjelentek s melyeknek szerző nyomára jöhetett; ezen kívül a külföldi s különösen a német-irodalom jelesebb termékeit is közli, mi szaktudásainknak megbecsülhetetlen, a papnövendékeknek pedig — a mennyiben a mű tankönyv is lehet — helyes utmutató. A mű felosztása következő: I. Rész: az üdvigazság, mint kiutatkozott igazság. 1. az Ige. 2. az Irás. II. Rész: az üdvigazság, mint hitigazság. 1. Theologia. 2. Anthropologia. 3. Cristologia. 4. Soteriologia. 5. Eschatologia. A mű nyelvezet egyszerű, világos és így könnyen érthető. A mű ára 2 frt. (G.)

Bölcsészettörténet. Irta dr. Szlávik Mátyás a philosophia tanára Eperjesen. I. Görög bölcsészet. Ára 75 kr. Eperjes 1888. — A mű 99 lapon tárgyalja a görög bölcsészet történetét. Szerző akadémiai tankönyvül szánta művét. — Zeller s más jelesebb írók nyomán dolgozott elég önállósággal. — Bevezetésében szól röviden a bölcsészettörténet irodalmáról, a magyar írókat is felemlíti, azután az antik bölcsészet felosztásáról, mely 3 korszakra oszlik. I. A görög bölcsészet Anaxagorasig. II. A görög bölcsészet a sophistáktól Aristotelesig. III. Az Aristoteles utáni bölcs. rendszerek a neoplatonikus iskola felosztásáig. — Irónak csejja valóban elismerésre méltó. — Akadémiai tankönyv még a Paueré, a mi leginkább említésre méltó, de ez világosabb, részletezőbb. — Író a már meglévő kevés magyar művet is felhasználta, nevezetesen Dománovszky terjedelmes művét, a nélkül, hogy ezek hibáit elsajátította volna. — Irálya elég magyaros. Azonban a szórend nem mindenütt helyes. Egy példát említék csak tér szűke miatt a 24 lapról. „E finom atomok golyó alakú tüzből állanak, mely az egész testben fordul elő,” a helyett, hogy előfordul. — Megérzik, hogy író igen sokat olvas német műveket s ennek az alapján germanismussal él. — Különben Kazinczy óta, ki erőnek erejével ültette át nyelvünkbe a germanismust, ez egészen otthonos lett nyelvünkben. — De azért kerülnünk kell. — Csinál új szót is 64 l. czélműködés, mely nyelvtanilag helyesen van alkotva, de az eszmét nem fejezi ki teljesen. — Különbö műve elég szépen van írva. Ohajtjuk, hogy a második rész is minél előbb napvilágot lásson.

„Lég y hű!” Evangel. keresztény vallástan serdültébb confirmandusok számára. — Irta Grátz Mór kolozsvári evangel. lelkész. Ára 40 kr. Kolozsvár 1888. — Szerző egy régebb kiadott német műve után ujra átdolgozta magyar nyelven e művét. Röviden érthetően és szép magyarsággal tárgyalja művében I. a hittant, II. keresztény erkölcstant, III. az üdv eszközeit, IV. a ker. egyh. történelmét. V. Választanokat. A függelékben Jézus életét, példázatait, Luther életét. — Élvezettel olvastuk át e kis művét. — Jegyzetekben minden cikk alatt megfelelő szent írásbeli helyeket, velős mondatokat közöl nagy írók művei-